

The Development of Sports Policy in Slovakia

Rozvoj športovej politiky na Slovensku

Autori: Michal Varmus, Marko Begović, Martin Mičiak, Michal Šarlák, Milan Kubina

Článok poskytuje prvý ucelený prehľad športového ekosystému a vývoja športovej politiky na Slovensku. Autori mapujú vývoj športovej politiky od obdobia Československej socialistickej republiky až po súčasnosť a analyzujú legislatívne, inštitucionálne a finančné aspekty riadenia športu. Osobitná pozornosť je venovaná systému financovania športu, legislatívnym reformám a úlohe verejných orgánov v podpore športu na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Hlavným cieľom výskumu bolo analyzovať vývoj športovej politiky Slovenska v historickom, legislatívnom a inštitucionálnom kontexte, identifikovať hlavné aktérov a mechanizmy financovania športu a formulovať odporúčania pre efektívnejšiu koordináciu športovej správy a udržateľný rozvoj športu.

Metodológia

Štúdia má charakter **prehľadového a analytického výskumu** založeného na **kvalitatívnej analýze legislatívnych dokumentov**, verejných politik a odborných publikácií. Autori využívajú **dokumentovú a historicko-komparatívnu metódu**, pomocou ktorej sledujú vývoj športovej politiky od roku 1948 až po súčasnosť.

Analýza zahŕňa tri hlavné obdobia:

1. Československá socialistická republika (1948–1989) – obdobie centralizácie, politizácie a štátnej kontroly športu.
2. Československá federatívna republika (1990–1992) – začiatok decentralizácie, komercializácie a otvorenia športu súkromnému sektoru.
3. Slovenská republika (1993–2024) – vývoj samostatného modelu financovania športu, modernizácia legislatívy a prijatie zákona č. 440/2015 Z. z. o športe.

Dáta boli čerpané z legislatívnych portálov Slov-lex, oficiálnych správ ministerstiev, Európskej komisie, analýz KPMG, dokumentov SOŠV a vedeckých článkov (napr. *Sustainability*, *Magister Officiorum*).

Výsledky

Výskumné otázky a odpovede

Otázka	Zameranie	Odpoveď
V1	Ako sa vyvíjala športová politika na Slovensku od roku 1948 po súčasnosť?	Postupne prešla od centralizovaného systému riadeného štátom k pluralitnému modelu s väčšou úlohou samospráv a súkromného sektora.
V2	Ktoré inštitúcie sú kľúčové pre riadenie a financovanie športu?	Ministerstvo cestovného ruchu a športu, Ministerstvo vnútra, Ministerstvo obrany, vyššie územné celky a mestá.
V3	Aké sú hlavné výzvy súčasného systému športového riadenia?	Nedostatočná koordinácia medzi úrovňami správy, nízka transparentnosť financovania a závislosť od verejných zdrojov.

Otázka	Zameranie	Odpoveď
V4	Ako funguje systém financovania športu na Slovensku?	Základom je <i>vzorec uznaného športu</i> , ktorý zohľadňuje športové výsledky, popularitu športu a počet aktívnych športovcov do 23 rokov.
V5	Aké priority definuje stratégia rozvoja športu do roku 2030?	Transparentné financovanie, modernizácia infraštruktúry, vzdelávanie, rozvoj vrcholového športu, podpora aktívneho životného štýlu a digitalizácia.

Hypotézy a výsledky

Hypotéza	Znenie	Výsledok
H1	Historický vývoj politických režimov mal priamy vplyv na podobu športovej politiky a systém financovania	Potvrdené
H2	Súčasný systém financovania prostredníctvom vzorca uznaného športu zvyšuje transparentnosť a efektivitu rozdeľovania zdrojov	Čiastočne potvrdené – systém je funkčný, ale má nedostatky na regionálnej úrovni
H3	Väčšia decentralizácia a spolupráca medzi štátom, samosprávami a súkromným sektorom vedie k efektívnejšiemu rozvoju športu	Potvrdené
H4	Slovenská športová politika je v súlade s európskymi princípmi udržateľného rozvoja a športu pre všetkých	Potvrdené

Hlavné zistenia

Výskum ukazuje, že športová politika Slovenska prešla z modelu centralizovaného štátneho riadenia k pluralitnému systému, ktorý kombinuje verejné, súkromné a neziskové zdroje. Napriek pozitívnemu vývoju po roku 2015, keď bol prijatý zákon o športe, systém zostáva **komplexný a administratívne náročný**. Významným prvkom je **vzorec uznaného športu (RSS)**, ktorý posilnil transparentnosť, avšak stále chýba koordinácia medzi národnou, regionálnou a miestnou úrovňou.

Autori poukazujú aj na to, že **len približne 15 % financovania športu pochádza zo súkromného sektora**, čo je pod priemerom EÚ. Slovenský šport je preto stále závislý od verejných zdrojov. Strategické dokumenty, ako *Stratégia športu 2030* a *Koncepcia športu 2022–2026*, definujú kľúčové priority: transparentné financovanie, modernizáciu infraštruktúry, zlepšenie vzdelávania v športe a digitalizáciu.

V závere autori zdôrazňujú potrebu **lepšej horizontálnej koordinácie** medzi ministerstvami a **posilnenia spolupráce samospráv s centrálnymi orgánmi**, aby sa zabezpečila udržateľnosť a efektívnosť športového systému na Slovensku.